

Velkommen til representantskapet, styret, kontrollnemnd og ansatte til årsmøte i Pelagisk Forening!

I fjor takket jeg ja til vervet som styreleder. Når jeg tok på meg dette tillitsvervet, var det fordi jeg har saker jeg brenner for og vil jobbe med, og som er viktige for næringen vår. Jeg vil takke styret, administrasjonen og medlemmene for tillit og støtte gjennom dette året.

Tiårsjubileum

Pelagisk Forening har tiårsjubileum i år og har etablert seg som en tydelig stemme i Fiskeri-Norge. Da foreningen ble stiftet i februar i 2011, var det fordi flere fiskebåtreidere ønsket å løfte fram viktigheten av mangfold i fiskerinæringen. Skal vi ha aktivitet, arbeidsplasser og levende lokalsamfunn langs kysten? Eller skal vi ha få, store og fjerne fiskeriselskaper med superprofitt? Pelagisk Forening har vært et viktig motstykke og en premissgiver i denne debatten. Vi har jobbet hardt for å bevare en næring som bidrar til aktivitet, arbeid og levende lokalsamfunn, og som skaper arbeidsplasser og tar i bruk ny teknologi og innovasjon langs hele kysten.

Etter ti år har vi vist at det var viktig å ha denne visjonen og holde fast ved den. Vi blir invitert med og lyttet til i alle viktige fora, både i politikken og i næringen. Posisjonen som Pelagisk Forening har etablert, skal brukes til å fortsette å løfte fram betydningen av fiskerinæringen for å skape vekst og utvikling.

Øke medlemstallet

Det er et kontinuerlig arbeid for å øke medlemstallet. Dette vil også bli prioritert framover.

Kvotemeldingen og riksrevisjonens rapport viste at vårt grunnsyn og arbeid er vel så viktig nå som det var for 10 år siden. Pendelen har dreiet og at vi opplever stor forståelse for våre synspunkter.

Framover skal vi fortsette å jobbe med å være på de arenaer som er av størst betydning for fiskerne. Enten det gjelder det internasjonale fiskeriforhandlinger, fiskerikriminalitet, fiskerireguleringer eller forskning.

Koronavinner

Villfisknæringen hadde en førstehåndsomsetning som passerte 22 milliarder kroner i 2020, og i pelagisk sektor satte vi omsetningsrekord med 10 milliarder kroner. Det er imponerende tall i et år fylt med uvanlig mange utfordringer. Årets sesong er det knyttet en viss bekymring til med tanke på forhandlinger med Storbritannia. Men vi har god dialog med landsiden og vi arbeider for å få gjennomført fiskeriet på en best mulig måte.

Det har vært viktig for foreningen å fronte og synliggjøre hele fiskerinæringen i ulike sammenhenger. Vi har lagt vekt på å vise frem næringen for politikere og myndigheter, som tross alt bestemmer rammevilkårene våre. Ikke minst ønsker vi å spre kunnskap om fiskerinæringen til folk flest. Vi må fortelle hvilken betydning næringen har for kysten, og hvilke ringvirkninger disse milliardene har for lokalsamfunnene.

Norsk villfisknæring er en framtidsnæring og en leverandør av sunn og bærekraftig mat. At næringen er en blå-grønn næring kan ingen betvile. En sildefilet har et langt mindre klimaavtrykk enn for eksempel storfekjøtt.

Vi må bli flinkere til å fortelle om hvordan et moderne fiskeri foregår, og om de positive ringvirkningene som kommer i kjølvannet av vår aktivitet. Ved å bevisstgjøre både politikere og andre kan vi være litt i forkant når det kommer forslag om nye avgifter eller annen bruk av de arealene vi er så avhengige av.

Blåøyd forslag om grønnere fiskeflåte

Regjeringen har i sin klimaplan foreslått en tidobling av CO₂-avgiften. Dette vil ha konsekvenser både for hvor mye klimavennlig mat fiskerne leverer, og for flåtens struktur og sammensetning. I sum vil det ikke gi lavere utslipp for ringnot eller stor kyst. Det er ikke enkelt å flytte grønne løsninger ut på det store, blå havet. Før det kan komme endringer i CO₂-avgiften, må vi derfor ha fått ny teknologi på plass, og konsekvensene for fiskeflåten og fangstmønsteret må utredes grundig. Skal vi fortsette å være en grønn leverandør av sunn og bærekraftig mat, er ikke løsningen å kreve inn avgifter som gjør det vanskeligere for fiskeflåten å investere i energieffektive tiltak.

Det jobbes og lobbies hardt for å etablere havvind på fiskefeltene. I utgangspunktet er Pelagisk Forening positiv til andre næringer og aktivitet på havet. Det er med på å gi næringslivet langs kysten flere ben å stå på, og skaper aktivitet og arbeidsplasser på norskekysten, noe som er helt i tråd med Pelagisk Forenings hovedmål. Aktiviteten må imidlertid ikke være til hinder for fiskerinæringen eller til skade for fisken og de viktige gyte- og oppvekstområdene. Det er vi ikke alene om å mene. Ifølge forarbeidene til havenergiloven er det avgjørende at en satsing på havenergi lar seg forene med god sameksistens med fiskeriinteressene. Det er skremmende å se at havforskningsdirektøren går ut og framsnakker havvindetableringer når «fotfolket» på HI advarer mot utbygging før konsekvensene er utredet.

Vi trenger et jevnere loddefiske

I 2014 arrangerte Pelagisk Forening et møte om bestandsforskningen på norsk vårgytende sild. Prosessen var i gang, og temperaturen var høy. Fiskerne stilte mannsterke for å få et innblikk i hvorfor oppfatning deres var så ulik forskernes, og et samarbeid ble etablert med blant annet gytetoktet. I 2021 er det lodde i Barentshavet vi har tatt initiativ til et slikt samarbeid om.

Den 22. februar gikk startskuddet for nok et fiskarsamarbeid. Et betydelig antall loddefiskere deltok i det åpne møtet som Pelagisk Forening inviterte til. Målet er å sikre en minimumskvote som kan bidra til et jevnere loddefiske.

Vi ønsker en modell som tar hensyn til oppdaterte toktresultater på samme måten som den islandske modellen gjør. Da kan en midlertidig kvote justeres opp hvis resultatene fra gytetokt tilsier det. Gjennom vårt arbeid fremover skal vi bidra i metoderevisjonen for den eksisterende forvaltningsregelen. Forslag til ny forvaltningsregel vil bli tatt opp til vurdering i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjonen senere i høst.

Det er for få tokt på lodd, og det toktet som tradisjonelt blir gjennomført, går lenge før fisket skal skje neste år. Derfor er det positivt at det kjøres tokt når innsiget kommer til kysten. Det er imidlertid ikke nok. Vi trenger også kartleggingsfartøy.

Kysten og fiskerne er avhengige av både loddefiske og torskefiske. Begge er verdifulle fiskerier, og det må være rom for begge. Lodda har egenverdi i næringen utover å være mat for torsken. Mer forskning kan bety at vi kan høste optimalt fra begge bestandene.

Et jevnere loddefiske vil bidra til å skape og trygge arbeidsplasser på sjø og land og å vedlikeholde kunnskap og utstyr. Jevnere tilgang vil også være med på å opprettholde og vedlikeholde markedet og kan gi større etterspørsel, noe som igjen vil trygge arbeid og aktivitet langs kysten.

Og aktivitet langs kysten og et bærekraftig uttak av bestandene er nettopp det Pelagisk Forening er tuftet på!

Takk til engasjerte medlemmer, styremedlemmer og ansatte for et godt fiskeriår, tross korona- og markedsutfordringer! Lykke til med årsmøtet.